

Cirkev dostane viac

Cirkvi dostanú od štátu dodatočných 29,559 milióna korún (981 179 eur).. Vláda má budúci týždeň v stredu schváliť uvoľnenie sumy zo svojej rezervy na návrh ministerstva kultúry. To uviedlo, že je to len dofinancovanie cirkví a náboženských spoločností, ktorým tento rok znížili príspevok na 75 percent úrovne roka 2007. Peniaze pôjdu na prevádzku 29 cirkevných ústredí.

(sita), Plus jeden deň, 22.11.2008

Žilinský biskup Galis sa zúčastnil na svetovom kongrese fatimského apoštolátu modlitby vo Fatime

Žilinský biskup, monseigneur Tomáš Galis sa od pondelka do štvrtka zúčastnil na svetovom kongrese fatimského apoštolátu modlitby vo Fatime v Portugalsku. Zajtra bude prítomný na biskupskej vysviacke litoměřického biskupa, monseigneura Jana Baksanta v katedrále svätého Štefana v Litoměřiciach. V nedeľu o 11.00 hodine bude celebrovat' slávnostnú svätú omšu vo farskom kostole svätého Don Bosca v Žiline pri príležitosti 70. výročia príchodu saleziánov do Žiliny.

Rádio Frontinus, 11:00, 21.11.2008

Tomanová oberie ľudí v núdzi o pomoc

Pomôžte týranej žene alebo bezdomovcovi a štát vás zničí. To je posolstvo zákona o sociálnych službách neziskovým organizáciám, ktoré pomáhajú ľuďom v núdzi. Vyše päťdesiat spoločností žiadalo minulý týždeň prezidenta Ivana Gašparoviča, aby zákon ministerky Viery Tomanovej (Smer) nepodpísal. Zbytočne, zákon začne platiť od januára budúceho roku. Podľa neho neverejná organizácia sice môže poskytnúť okamžitú pomoc ľuďom v núdzi, nedostane však za to od štátu ani korunu. Žena na úteku či bezdomovec budú musieť najskôr klopať na dvere mesta alebo obce. Jedine, ak nenájdu voľné miesto vo svojich zariadeniach sociálnych služieb, až potom príde na rad neštátne zariadenie. Doteraz štát poskytol peniaze bez príst'ahov. „Na ktorý úrad máme toho bezdomovca poslať, keď mnohí z nich nemajú občiansky preukaz? Kým sa mu dostane pomoci, u nás pod Tatrami zamrzne. Prečo nás chce štát trestať za to, že nezištne pomáhame druhým?“ pýta sa riaditeľ

Spišskej katolíckej charity Pavol Vilček. Z rovnakého dôvodu zrejme zaniknú aj služby v teréne, ako vydávanie polievky či poradenstvo. „V Európe je bežné, že sa ľuďom v núdzi poskytuje nielen starostlivosť v sociálnych zariadeniach, ale že sa ide za nimi do ulíc, pod mosty, vyhľadávajú ich a snažia sa im pomôcť. My sa vrátíme niekde pred rok 1989, lebo samospráva nemá dosť zariadení pre bezdomovcov. Ak budú chcieť neverejní poskytovatelia človeku v núdzi pomôcť, musia tento zákon porušiť,“ tvrdí Sandra Tordová zo združenia Proti prúdu, ktoré vydáva pouličný časopis Nota bene. Ministerstvo práce tvrdí, že problémy nebudú. Samospráva bude musieť podľa rezortu akútnu pomoc zaplatiť. „Prezentujeme právny názor, že v takýchto situáciách sa neverejný poskytovateľ vopred dohodne s obcou, že zabezpečí sociálne služby,“ reagoval tlačový odbor ministerstva. Obce a kraja už skôr uviedli, že na to nemajú peniaze.

Slávka Sélešová

Vandal v kostole

MICHALOVCE - Roman (28) vystrájal v miestnom gréckokatolíckom kostole.

Rozbil nádobu na olej, vázy, poškodil mikrofón, kryty stojanov, drevený kríž, polámal sviečky a znečistil obrusy. Spôsobil škodu za 15-tisíc korún (497, 91 EUR).

sita, Nový čas, 22.11.2008

Omša v supermarkete

Rímsky duchovný Paolo Lojudice začal s celebrovaním omší v nákupnom centre na okraji „večného mesta“. V kine s červenými kreslami v gigantickom rímskom centre Roma Lunghezza postavili oltár pred filmovým plátnom. Podľa pátra Paola by ľudia mali vedieť, že napriek stresujúcemu životu môžu byť v kontakte s Bohom, kdekoľvek sa nachádzajú.

(tasr)

Plus jeden deň, 22.11.2008

Pápež Benedikt XVI. odsúdil sovietsky režim 30. rokov minulého storočia

Pápež Benedikt XVI. odsúdil sovietsky režim 30. rokov minulého storočia, keď si pripomenul 75. výročie hladomoru na Ukrajine a v iných oblastiach bývalého Sovietskeho zväzu, ktorý si vyžiadal milióny obetí.

Ján Felix

Šport, 24.11.2008

www: tkkbs@kbs

S erotickým salónom v Brezne sa musia obyvatelia zmieriť

Boj breznianskej samosprávy a cirkevných predstaviteľov proti zriadeniu erotického salóna v historickom centre Brezna sa po mnohých pokusoch skončil neúspešne. Farnosť uvažuje nad iniciovaním petície.

Napriek tomu, že samospráva mesta sa viackrát pokúsila prevádzku v centre zrušiť, erotický salón funguje v Brezne už tretí mesiac. Ako prvá upozornila na prevádzku miestna farnosť. Po vypočutí najnovšieho stanoviska mesta zvažuje ďalšie kroky.

Jozef Hrtús, dekan: „Petícia vraj nemá nejaký právny dosah, ale rozmyšľame nad tým.“

Samospráva sa pokúsila obmedziť prevádzku po 22. hodine, avšak neúspešne. Majiteľ spĺňa všetky povinnosti uložené živnostenským a stavebným zákonom. Prevádzka je legálna.

Anton Jurša, prednosta MsÚ Brezno: „Mesto nemôže voči erotickému salónu vôbec zakročiť.“

Anketa:

Opýtaný 1: „No, asi by to malo byť niekde na okraji.“

Opýtaný 2: „Pokladám to za nevhodné a nemiestne.“

Umiestnenie prevádzky sa najviac týka mladej rodiny, ktorá s erotickým salónom zdieľa spoločný dvor.

Alexander Jirmer, sused: „Nemôžem malé dieťa hrať sa vo dvore, môže sa stretnúť s čímkol'vek.“

Henrich Schailer, majiteľ erotického salóna: „To nie je dôvod, aby sme sa bavili o tom, že či bude takýto podnik fungovať alebo nebude.“

Anton Jurša, prednosta MsÚ Brezno: „Je to na dohode medzi nimi dvomi, prevádzkovateľom a spolumajiteľom pozemku.“

S tým, že v meste je erotický salón, sa budú musieť Brežňania zmieriť, o to viac mladá rodina, ktorá v areáli vychováva dvojročné dieťa.

STV2, 19:15, 21.11.2008

Nový zákon o sociálnych službách

Likvidácia hrozí nešťatným združeniam, ktorých náplňou činnosti je pomoc sociálne odkázaným ľuďom. Nový zákon o sociálnych službách považujú za diskriminačný. V konečnom dôsledku totiž môže zapríčiniť aj to, že bezdomovci budú umierať na prahu útlukov.

Podľa zástupcov neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, ak od prvého januára zaklope na ich dvere človek v núdzi, môže stať, že mu nebude otvorené.

Helena Woleková, nadácia So-cia: „Dnes už občan si nemôže vybrať do ktorého zariadenia ide.“

Radovan Gumulák, generálny sekretár Slovenskej katolíckej charity: „Musíme ho podľa nového zákona o sociálnych službách najprv poslať na úrad, kde úradníci posúdia jeho stav a schvália nejaké zariadenie, do ktorého môže ísť.“

Čo teda v praxi môže znamenať, že zamrznutého bezdomovca pošlú najprv na úrad, nech rozhodne o jeho umiestnení. Takéto riešenie sa ale nepáči ani vyšším územným celkom.

Pavol Vilček, Spišská katolícka charita: „My sme proste pod Tatra-

mi, kde v januári sú mrazy bežne okolo mínus 20, mínus 30. Ak ja ho napríklad v poobedňajšom čase pošlem preč, hej, tak trúfmem si povedať, že istotne zamrzne a na žiadny samosprávny orgán nedôjde.“

Ministerstvo sociálnych vecí takýto scenár odmieta a hovorí o ne-pochopení zákona.

Telefonuje Michal Stuška, hovorca ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny: „Momentálne zástupcovia ministerstva budú robiť výklad zákona, konzultovať tieto veci tak s neverejnými poskytovateľmi po Slovensku, ako aj s obcami, VÚC-ečkami.“

Alexander je z Komárna, no dnes žije v bratislavskom Útluku svätej Lujzy. Minulý rok mu na ulici omrzla noha. Situáciu, že od januára bude musieť chodiť po úradoch, si nevie predstaviť.

AA: „No to neviem sám, že jak to bude.“

51 neverejných poskytovateľov sociálnych služieb verí, že tento zákon sa podarí novelizovať a to už v apríli.

Beatrice Szabóová

TV Markíza, 19:20, 21.11.2008

Klenot Žiliny je posiaty holubím trusom

Z kedysi obrannej veže, ktorá je známym symbolom mesta, bude mať Žilina vlastnú vyhlíadku. Burianovu vežu v centre sa rozhodla dať opraviť a potom sprístupniť pre ľudí. Stavba síce zvonku vyzerá dobre, no vnútorné priestory a najmä schodisko sú v dezolátnom stave.

Veža patrí cirkvi, primátor Ivan Harman potvrdil, že mesto ju dostalo do prenájmu na 30 rokov za symbolickú korunu. „Súčasťou rekonštrukcie bude riešenie výstupu na vyhlíadku. Vnútri by mohla byť informačná kancelária, prípadne malá výstavná sieň. Cieľom je, aby celá veža bola sprístupnená pre verejnosť,“ informoval o zámeroch mesta primátor.

Burianova veža je vysoká 46 metrov a vidieť z nej celé centrum i okolie Žiliny. „V rokoch 1941 až 1942 sa pod vrcholom veže postavila vyhlíadková ochodza, je odtiaľ

nádherný pohľad, ale v súčasnosti sú schody v takom zlom stave, že sú pre verejnosť nebezpečné, už dlhšie sa tam nechodí,“ povedal riaditeľ Štátneho archívu v Žiline Peter Štanský. Drevené schody sú schátrané, posiate vrstvami holubieho trusu. Vo veži sú 65-ročné zvony, ktoré zvoní počas sviatkov a nedeľ.

Vežu dal v roku 1530 postaviť Burian Svätlovský. Je susednou vežou Farského kostola, spolu sú najznámejším žilinským symbolom, ktorý dominuje na pohľadniciach aj na poštovej známke. Patrí medzi najstaršie renesančné zvonice na Slovensku a svojim vzhľadom pripomína známe talianske mestské zvonice - kampanily. Podľa plánov žilinskej radnice by si mohli prví návštevníci mesto pozrieť z Burianovej veže už o rok.

Renáta Jaloviarová
PRAVDA, 25.11.2008

Vatikán odpusti Johnovi Lennonovi

Legendárny spevák John Lennon pred štyrmi desaťročiami povedal, že The Beatles sú populárnejší ako Ježiš. Teraz mu Vatikán odpustil.

Vatikánske noviny L'Osservatore Romano uverejnili článok k 40. výročiu vydania slávneho Bieleho albumu, ktorý označujú za magický.

Vracajú sa aj k Lennonovým kontroverzným výrokom z roku 1966. Pre britské médiá vtedy povedal, že The Beatles sú populárnejší ako Je-

žiš a nevie, čo zanikne skôr - či kresťanstvo, alebo rock and roll. Noviny teraz označili jeho slová za mládežnícky žart. Podľa nich išlo iba o to, že muzikant z robotníckej triedy vyrástol v ére Elvisa Presleyho a rock and rollu, dosiahol nečakaný úspech a jednoducho sa predvážal.

Článok chváli Biely album a skupinu The Beatles za jedinečnú alchýmiu zvukov a slov.“ (bar)

Plus jeden deň, 24.11.2008

Modlil sa za obeť hladomoru

Pápež Benedikt XVI. sa včera modlil za to, aby žiadna politická ideológia už nikdy v budúcnosti nepripravila ľudí o ich slobodu a dôstojnosť. Urobil tak v súvislosti s výročím ukrajinského hladomoru, počas ktorého zahynuli milióny tamojších obyvateľov. Pápež rečnil pred ukrajinskými pútnikmi

na Námestí sv. Petra. „Zatiaľ čo pevne dúfam, že žiadny politický režim nikdy viac v mene ideológie nebude popierať ľudské práva, dôstojnosť a slobodu ľudskej bytosti, venujem svoje modlitby všetkým nevinným obetiam tejto obrovskej tragédie,“ vyhlásila hlava katolíckej cirkvi. (sita)

Zabudnutý príbeh odporu

Od začiatku normalizácie štát znovu začal zasahovať aj do štúdia na teologickej fakulte. O prijatí uchádzačov rozhodovalo ministerstvo kultúry. Vytýpaných adeptov navštívili príslušníci ŠtB, ponúkli im spoluprácu, za čo im sľúbili prijatie na školu. Uprednostnení boli tí, ktorých odporúčali kňazi kolaborujúci s režimom a organizovaní v prorežimnom kňazskom združení Pacem in terris.

V rámci čistiek boli roku 1972 na príkaz ministerstva kultúry z teologického štúdia bez uvedenia dôvodu vylúčení siedmi študenti. Neskôr boli vyrozumení, že za angažovanosť ich alebo ich príbuzných v období Pražskej jari. Študenti štvrtého ročníka reagovali trojdňovou protestnou hladovkou, podnietenou aj správou o zozname ďalších adeptov na vylúčenie. Pridali sa aj študenti nižších ročníkov a dosiahli, že ďalší študenti už neboli vylúčení.

V máji 1974 vicerektor seminára prichytil dvoch študentov S. Podlipu a B. Salku, ako prepisujú knihu s náboženským obsahom a pripravujú ju na rozmnožovanie. Oboch nahlásil

na ministerstvo kultúry a následne ich vyšetrovala polícia. Salku zo školy vylúčili, Podlipa po presvedčení predstaviteľov fakulty odišiel sám.

Zasahovanie štátu i kolaborujúceho kňazského združenia Pacem in terris stále silnelo, a to aj kvôli takým ľuďom, ako bol napríklad tajomník bohosloveckej fakulty Jozef Krajčí. Na jeseň 1980 sa skupina študentov odhodlala zorganizovať veľkú protestnú hladovku. Pripraviť ju tak, aby organizátorov neodhalili, nebolo jednoduché. Podaril sa však nevídaný počín: zo 147 študentov sa do dvojdňovej hladovky zapojilo 120. V liste biskupom a kňazom zdôvodnili svoj protest a pomenovali veci pravým menom. Keď napätie rástlo, prišla ďalšia výzva, v ktorej požadovali návrat všetkých neprávnym vylúčených študentov a uistenie, že študentom nebude nanucovať prorežimné združenie Pacem in terris. V opačnom prípade bolo všetkých stodvadsať študentov odhodlaných zo školy odísť. Dvaja kolaborujúci predstavitelia cirkvi Onderko a Belák požadovali tvrdé potrestanie organizátorov protestu.

Festival sakrálneho umenia v Košiciach

Pod záštitou eurokomisára Jána Figela sa 14.-23. novembra uskutočnil v Košiciach 19. ročník Festivalu sakrálneho umenia. Hlavný organizátor - Oddelenie kultúry Magistrátu mesta Košice - si aj tohto roku dalo za cieľ šírenie ekumenizmu v meste. „Festival už od roku 1990 vytvára priestor pre rozvoj porozumenia, tolerancie a náboženskej znášanlivosti aj prostredníctvom prezentácie sakrálneho umenia v oblasti hudby, spevu, výtvarného umenia a slova. Práve tento projekt bol základom pre rozvoj ekumenizmu a vzniku Ekumenického spoločenstva cirkví v Košiciach. Festival sa zaradil medzi prestížne projekty mesta a ojedinelé podujatia na Slovensku,“ povedala Helena Bartáková z oddelenia kultúry košického magistrátu. Podujatie sa organizuje už tradične v jesennom období, keď si Košičania pripomínajú sviatok svätej Alžbety, patrónky mesta i košickej katedrály. (mih)

OBECNÉ NOVINY, 25.11.2008

V čase decembrových prázdnin ŠtB mnohých študentov vypočúvala a viacerým navrhla spoluprácu. Fakultná rada na nátlak ministra kultúry Váľka na jeden rok prerušila štúdium jedenástim študentom, hoci na to nebola kompetentná. Šiesti z nich podali spoločné odvolanie, v ktorom sa pýtali, kto zlyhal: oni alebo ich nadriadení, a aký kľúč postihu bol zvolený. To sa im však stalo osudným - boli vylúčení. Vo februári 1981 vystúpila ďalšia skupina študentov teológie a požadovala návrat vylúčených. Výsledkom bolo aj ich vylúčenie. Tak boli vylúčení Bédi, Dobiáš, Chovanec, Kochan, Kušník, Majdiš, Maliňák, Matis, Moravčík, Sýrny, Turiak. Niektorí z nich však štúdiá po istom čase predsa len mohli dokončiť.

Bol to historický počín solidarity študentov teológie a ich protestu proti režimu i s ním kolaborujúcej časti cirkvi. Príbeh odvahy, protestu, odporu a solidarity, na ktorý sa vrátane hlavných aktérov i hrdinov akosi neprávnym zabudlo.

Ján K. Balázs
SME, 26.11.2008

Svet má aj veľikánov

Dnes píše Marián Labuda

Svet má aj veľikánov a dobré je z nich si brať aj príklad a povzbudenie a z toho plynúce upokojenie, že ja medzi nich nepatrím aj keby som sa roztrhal. Byť na poste veľikána prináša zodpovednosť, za všetko, čo poviem, urobím, všetci si to všimnú a známujú ako v škole. Výslednou a záverečnou známou za všetko je koniec pozemského bytia, rozlúčka s veľikánom!

Takouto rozlúčkou bol pohreb pápeža Jána Pavla II. To bolo niečo, dodnes mi behá mráz po chrbte, keď na rakve položená biblia museľa sa podvoliť väčšej duchovnej sile a vetrík v podobe ducha svätého začal v nej listovať stránku za stránkou. A do toho hlas moderátora, ktorý oznamuje svetu, že toto smútočné zhromaždenie čo sa tu zišlo v Ríme, je, a teraz pozor: najväčšie množstvo ľudí všetkých čias, čo sa sústredilo na jednom mieste! To je známka, to je zhodnotenie života a práce jedného veľikána. Dodnes sa hanbím sám pred sebou, že som Svätého otca niekedy upodozrieval, že keď tak sedel v kresle s prižmúrenými očami a opieral sa o pápežskú barlu, ktohovie na čo myslel, či sa v myšlienkach nevzdával svojím ovečkám. Prepáč mi Svätý otec, že som ťa touto hriešnou úvahou chcel zosadiť zo stolca. Hriešnik na svätca nemá.

Na Pražskom hrade pri prvej návšteve som mal možnosť pobožkať ruku jeho svätosti, vtedy vás k nám pozval iný svetskejší veľikán

Václav Havel. A tomuto veľikánovi som sa chystal podať ruku v sobotu večer po jeho premiére „Odchádzanie“. V súvislosti s podaním ruky Václavovi Havlovi mi prichádza na um niečo podobné, čo sa týka toho množstva ľudí všetkých čias na pohrebe Jána Pavla II. Václav Havel si podal ruku s toľkými osobnosťami a veľikánmi sveta, s toľkými čerešničkami na torte sveta, že vlastne keď aj mne podá ruku, ako keby som sa dotkol tej lepšej stránky sveta. A to je pre mňa povzbudenie nech už premiéra dopadne ako chce!

A teraz dovoľte, aby som si prihrial našu polievočku, prídte sa pozrieť do SND na Havla, aj keď máte na neho ťažké srdce, aby ste sa presvedčili na vlastné oči a uši, že ten Havel nespýšnel a dokázal zo svojho pôsobenia v politike urobiť záver, ktorý svedčí o jeho nadhľade a smelosti ísť na divadelné dosky a riskovať zdrvujúcu kritiku neprajníkov, ktorí mu nikdy neodpustia, že vstúpil do ich života a totálne ho zmenil. Na začiatku bol prezidentom aj nás Slovákov, som rád že si ho uctila aj taká kultúrna inštitúcia, ako je Slovenské národné divadlo!

Smutné by bolo, keby reprízy prebiehali pred prázdnyhľadiskom, to by nás rozhodne nectilo, my to však aj tak budeme hrať s chuťou, lebo Havel si to zaslúžil! Vďaka pán prezident!

SME, 25.11.2008

ZACHRÁNIA KALVÁRIU?

Sestry Vášáryové si adoptovali kaplnku v Banskej Štiavnici

BRATISLAVA - Nezabudli na svoje korene! Sestry Magda (60) a Milka (66) Vášáryové sa ako rodené Štiavničanky už nedokázali pozerat' na rozpadávajúcu sa kalváriu a zavelili do útoku. Banskú Štiavnicu chcú opäť v plnej paráde...

Kalváriu vlani zapísali medzi 100 najohrozenejších pamiatok sveta. Herečky si osvojili siedmu z celkovo 18 kaplniek s názvom Ježiš na hore Olivovej. Na jej záchranu darovali vyše 300-tisíc korún (9 958 eur). „Je to magický výšok, kde sme chodili s našou starou mamou,“ zhodli sa sestry.

Magda Vášáryová by bola šťastná, keby sa podarilo zachrániť a opraviť celú kalváriu do 10 rokov. Postačí na to „len“ 100 miliónov Sk (3 319 392 eur), 20 miliónov (663 878 eur) už poskytla istá komerčná banka. „Treba zainteresovať aj samotných Štiavničankov, oni sami si musia tento skvost vážiť,“ povedala Magda. Zostala zhrozená, keď objavila historickú kľučku jedného z objektov na súkromnom rodinnom dome. Kostoly a kaplnky začali chátrať a ľudia rozkrádať po revolúcii. „Je tam aj problém majetkový. Po roku 1989 vrátil štát časť cirkvi, mestu aj štátnym lesom,“ vysvetlil predseda oprášeného Kalvárskeho fondu, Martin Macharík.

KAROL BUSTIN ml.

Plus jeden deň, 26.11.2008

Cena PSK aj metropolitovi Lavrovi in memoriam

Zastupiteľstvo Prešovského samosprávneho kraja schválilo návrhy na udelenie Cien PSK za rok 2008. Najvyššie ocenenie PSK za rok 2008 bude na slávnosti v Prešove udelené metropolitovi Lavrovi, arcibiskupovi syrakúzskeho, rektorovi Duchovnej akadémie Sv. Trojice v Jordanville, USA, predstaviteľovi pravoslávnej cirkvi, in memoriam, za celoživotné úsilie vynaložené pre zjednotenie pravoslávnej cirkvi,

d ďalej J. E. Mons. Alojzovi Tkáčovi, košickému arcibiskupovi za celoživotné dielo, šírenie lásky a porozumenia v duchu hesla Praedicare, regere, sanctificare (Ohlasovať, spravovať, posväcovať) a hádzanárskeho klubu HC Tatran Prešov za dlhoročné kvalitné športové výsledky a propagáciu PSK doma a v zahraničí.

V súlade so Zásadami udeľovania verejných ocenení Prešovského samosprávneho kraja prišlo

na Úrad PSK v roku 2008 osemnásť návrhov na udelenie Ceny PSK. Návrhy vyhodnocovala na svojom zasadnutí deň pred konaním zasadnutia Zastupiteľstva PSK komisia pre udeľovanie verejných ocenení PSK a Zastupiteľstvu PSK predložila návrh na udelenie Cien PSK za rok 2008.

Podduklianske novinky, 10. 11. 2008

Z regionálnej tlače sprac. (tl)

OBEČNÉ NOVINY, 25.11.2008

Adoptovali si kaplnku

Sestry Emília a Magda Vášáryové sa stali adoptívnymi „mamami“ jednej z 18 kaplniek na banskootiavnickej Kalvárii, ktorá patrí medzi najvýznamnejšie barokové pamiatky na Slovensku. Potrebuje však rekonštrukciu, a tak sa Štiavničanky rozhodli podať pomocnú ruku a do projektu sa hneď zapojili. Adoptovali si kaplnku č. 7 - Ježiš na Olivovej hore. „Sme rady, že sa konečne našla iniciatíva zorganizovať takúto komplexnú obnovu a budeme rady, ak náš krok inšpiruje ďalších, ktorým záleží na kultúrnom dedičstve našich predkov,“ povedali na adresu rekonštrukčného projektu. „Panie Vášáryové sa zároveň budú aj výrazne finančne podieľať na rekonštrukcii svojej kaplnky,“ spresnil „adopciu“ kaplnky Martin Macharik z Kalvárskeho fondu.

**Zuzana Čižmáriková
PRAVDA, 27.11.2008**

Vatikánske noviny odpustili Lennonovi

Vatikánsky denník L'Osservatore Romano cez víkend oficiálne odpustil legendárnemu hudobníkovi Johnovi Lennonovi. Ten v roku 1966 vyhlásil, že „Beatles sú populárnejší ako Ježiš“. Mnoho veriacich to vtedy rozhorčilo až tak, že verejne pálili nahrávky Beatles.

„Lennonova poznámka znela skôr ako vychvaľovanie sa mladého Angličana z robotníckej triedy, ktorý sa musel vyrovnáť s nečakaným úspechom,“ napísal L'Osservatore Romano. Vatikán dokonca pochválil Lennonove skladby, ktoré pretrvali a sú „zdrojom inšpirácie pre viac ako iba jednu generáciu populárnych hudobníkov“. Polstranový ilustrovaný text tiež hovoril o „unikátnej a zvláštnej alchýmii zvuku a slov“.

„Beatles vtedy robili americké turné a Lennon sa ospravedlnil v Chicagu. Vraj predtým plakal. Nikdy svoje vyhlásenie nestiahol, ale tvrdil, že ho zle interpretovali,“ povedal pre CNN Steve Turner, autor knihy „Evanjelium podľa Beatles“. Johna Lennona zavraždili v New Yorku v roku 1980. **SME, 27.11.2008**

Testy DNA označili Kopernikov hrob

„To je vo hviezdach.“ Tak mohla po storočia znieť odpoveď na otázku, kde ležia kosti otca modernej astronómie. Genetické testy však konečne vniesli svetlo do krypty Mikuláša Kopernika. Testy DNA ukázali, že na večný odpočinok ho uložili pod katedrálu v poľskom meste Frombork.

Kľúčom k rozlúšteniu stáročia starej záhady boli vlasy nájdené v knihe zo švédskej knižnice a kosti, ktoré sa našli pri archeologických vykopávkach vo Fromborku. Už tie svojím tvarom a vekom nápadne pripomínali črty tváre vedca, ktorý ako prvý prišiel s myšlienkou, že Zem obieha okolo Slnka a nie naopak, ako si vtedy myslela väčšina učencov.

Kopernikove vlasy sa podarilo nájsť v jeho knihe zo 16. storočia, ktorá je uložená v knižnici vo švédskom meste Uppsala. Genetický profil vlasov sa takmer na sto percent zhoduje s kostnými pozostatkami z poľskej katedrály. Kopernik vo Fromborku na pobreží Baltského mora pracoval a tam aj zomrel.

Narodil sa v roku 1473 v Toruni. Celý život pôsobil v službách neských telies sa venoval len vo voľnom čase asi od roku 1507. Až v roku 1543, krátko pred jeho úmr-

tím, mu vyšlo kompletne dielo De Revolutionibus. Táto kniha, napriek tomu, že bola cirkevnými autoritami považovaná prinajmenšom ďalších sto rokov za neprijateľnú, priniesla základný obrat v chápaní miesta človeka v kozme. Na rozdiel od vtedy uznávaného systému Kopernik odmietal priznať Zemi najvýznamnejšie miesto v strede vesmíru. Dôkazy o tom, že Kopernikove pozostatky ležia vo Fromborku, predstavila v roku 2005 už rekonštrukcia tváre objavených kostí. Porovnanie DNA vlasov s kostami, ktoré vykonali poľskí a švédski vedci, toto zistenie ešte raz potvrdilo. Stopercentnú istotu sa však nepodarí dosiahnuť nikdy. Chýbajú totiž porovnanie DNA testov Kopernika a jeho potomkov. Ako duchovný Kopernik nemohol mať deti.

Takisto pretrvávajú spory o jeho pôvode. Kopernika považujú za svojho Poliaci aj Nemci. Väčšina argumentov však hovorí v prospech Poliakov. Medzi hlavné patrí to, že počas jeho života sa o ňom hovorilo ako o poľskom astronómovi a svoje diela venoval poľskému kráľovi.

**Miroslav Vajs
Varšava, Bratislava
PRAVDA, 26.11.2008**

Vatikán začína využívať solárnu energiu

VATIKÁN. Katolícky štát včera začal prevádzku solárnych panelov na streche sály Pavla VI. Čiastočne tak začal pokrývať energetickú spotrebu z obnoviteľných zdrojov, ako si to zaumienila aj Európska únia.

Strechu obrovskej sály (na snímke Reuters) s rozlohou 5-tisíc štvorcových metrov pokrýva 2400 solárnych panelov, ktoré umožnia dodávať 300 megawattov ročne. Vyrobená elektrina bude slúžiť na miestach, kde sa pravidelne konajú pápežove generálne audiencie, kongresy a koncerty, ako i pre potreby susedných budov. **(čtk), SME, 27.11.2008**

Vláda dofinancuje 29 registrovaných cirkví a náboženských spoločností

Vláda dofinancuje 29 registrovaných cirkví a náboženských spoločností, ktorým tento rok znížila príspevok na 75% úrovne roka 2007. Cirkvi dostanú dodatočných 29 559 000 korún, teda takmer 982 000 eur, ktoré pôjdu na prevádzku ich ústredí. Kabinet poveril ministra financií Jána Počiatka, aby do budúcej stredy predložil na uvoľnenie peňazí z vládnej rezervy. **Rádio Slovensko, 08:00, 27.11.2008**

Seminár Politický reportér v 90. rokoch a dnes Na Katolíckej univerzite

Novinárovi dáva vnútornú slobodu jeho vzdelanie a profesionalita. Po roku 1989 to však v slovenskej žurnalistike často nahrádzala odvaha a ochota pracovať v nových médiách. Ale v slobodnej spoločnosti by to tak nemalo byť. Aj takéto hodnotenie odznelo na seminári Politický reportér v 90. rokoch a dnes, ktoré bolo v rámci týždňa na Katolíckej univerzite v Ružomberku. Pokračuje Milan Velecký.

Komunisti chcú vyhlásiť Stalina za svätého

Rusko znova potvrdzuje, že je krajinou s nepredvídateľnou minulosťou. Komunistický diktátor Josif Stalin dal zbúrať stovky chrámov a státisíce veriacich poslal do trestaneckých táborov, napriek tomu mu v jednom ruskom chráme už visí ikona a pravoslávna cirkev čelí žiadosti, aby ho vyhlásila za svätého.

Petrohradské predmestie Strel'na sa stalo pútnickým miestom. Miestny Chrám svätej Oľgy je prvý, ktorý zdobí ikona Stalina. Jej autor, kňaz Jevstafij Žakov, však tvrdí, že nejde o svätý obrázok Stalina, ale blahoslavenej Matróny Moskovskej, kde je niekdajší obávaný šéf Kremľa iba vedľajšou postavou bez svätožiari. Podľa legendy sa Stalin začiatkom Veľkej vlasteneckej vojny modlil k Matróne Moskovskej a tá mu poradila, aby pred nemeckou ofenzívou ďalej neustupoval, lebo je v jeho silách hlavné mesto ubrániť. Ikona so Stalinom mnohých veriacich pobúrila, kňaz ju však odmietol z chrámu odstrániť, iba ju presunul na menej nápadné miesto za oltár. „Otca národov“ si vraj ctí rovnako ako vlastného otca a Otca nebeského. „Odmietam počúvať tých pudlov demokracie, ktorí brešú na mŕtveho leva. Ja počúvam svoje srdce,“ vyznal sa otec Jevstafij pre denník Novyje Izvestija. Cirkevná vrchnosť proti vystaveniu Stalina v chráme nenamieta. O jeho blahoslavení však zatiaľ neuvažuje. O svätorečenie Stalina tento týždeň požiadali petrohradskí komunisti. „Radili sme sa s viacerými kňazmi, ktorí potvrdili, že medzi veriacimi sa Stalin teší veľkej úcte,“ citoval ich predsedu Sergeja Malinkoviča Moskovskij komсомолец. **ik, PRAVDA, 28.11.2008**

Kritický pohľad na slovenskú žurnalistiku predostrel bývalý novinár Karol Lováš. Dnes je premonštrátom a poslucháčom Teologickej fakulty v Prahe. Podľa neho po roku 1989 dostali možnosť možno talentovaní, mnohí určite odvážni, ale nie vždy vzdelaní a profesionálni novinári.

Karol Lováš, bývalý novinár: „Ja želám všetkým budúcim novinárom, aby naozaj neboli takí ako ja, aby neboli nevzdelanými, neslobodnými amatérmi. Pretože ak ste nevzdelaný amatér, veľmi ľahko sa dostávate do pozície neslobodného človeka. Ste ľahko manipulovateľný a ľahko ovládateľný.“

Študentov žurnalistiky skúsenosti bývalého reportéra zaujali, aj keď hovoril o období, kedy sa oni len učili písať.

Veronika Folentová, študentka žurnalistiky: „Mňa osobne veľmi nadchla dá predstava, síce on to nazval hlúpeho novinára, ale ja to beriem skôr ako niekoho, kto má veľa odvahy pýtať sa na veci, ktoré sa iní boja opýtať a dokázať za tým ísť.“

Michal Hricko, študent žurnalistiky: „Sa mi páčili chvíle, keď pripomínal, že mal vtedy len 19-20-21 rokov. To znamená že ja s mojimi 24 som už asi dávno za zenitom.“

Filip Struhárik študent žurnalistiky: „Čo ma oslovovalo bolo to, že stále opakoval, že my mladí nemáme ešte záväzky a môžeme byť teda drzí, môžeme byť workoholici, môžeme pracovať naplno a bez akýchkoľvek obáv.“

Podujatie v rámci týždňa vedy organizovala Katedra žurnalistiky Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku. Študenti majú mať možnosť byť v kontakte s ľuďmi, ktorí formovali súčasnú žurnalistiku.

Jozef Macek, vedúci Katedra žurnalistiky Filozofickej fakulty KU Ružomberok: „Vlani sme mali v rámci tohto týždňa stretnutie s predstaviteľmi samizdatov z minulého obdobia, no a teraz sa nám zdalo celkom logické, že tu bude s predstaviteľom žurnalistiky, ktorý v 90. rokoch bol v popredí vtedajšieho žurnalistického diania.“

Rádio Regina, 18:00, 25.11.2008

Najobľúbenejší predmet na prešovskom štátnom gymnáziu je náboženstvo

Náboženstvo. To je najobľúbenejší a najnavštevovanejší predmet na prešovskom štátnom Gymnázium Jána Adama Reimana. Na hodinách, ktoré vedie rehoľná sestra Helena, sa veľa rozpráva predovšetkým o problémoch mladých.

Už dva roky na chodbách gymnázia študenti stretávajú usmievajú ženu v rehoľnom rúchu. Tá sa po skúsenostiach spoza hraníc rozhodla pre prácu s mládežou, a neľutuje. Na škole ja akousi spojkou medzi žiakmi a pedagógmi.

Sestra Helena, učiteľka náboženstva: „Že oni ma berú, a neberú ma ako takého klasického profesora.“

Jej hodiny sa začínajú ešte pred zvonením a rovnako sa zvonením nekončia. Jednoducho preto, že je charizmatická, empatická.

Anketa: Opýtaný 1: „Máme ju veľmi radi.“

Opýtaný 2: „Preberáme veľmi zaujímavé témy a veľmi dobrá diskusia je o tom.“

Opýtaný 3: „Vlastne môžeme sa porozprávať o všetkom.“

A práve teóriu sestra Helena podáva študentom trochu inak, cez skutočné príbehy. Študentov nerozdeľuje na veriacich a neveriacich, všetci sú jej deti.

Sestra Helena, učiteľka náboženstva: „Ja im dám šancu, aby sa vyrozprávali, aby povedali a jednoducho idem cez ich problémy, k tomu, čo je nadčasové, vyššie.“

Polovica školy navštevuje hodiny náboženstva. Jej rady vítajú aj kolegovia.

Viera Kundľová, zástupkyňa riaditeľky školy: „Sestra Helenka je pre nás všetkých veľmi vzácnou dušičkou. Pomáha doslova nám všetkým.“

Sestra Helena sa teší na každý deň v tejto škole, pretože, ako hovorí, každý deň je iný. No a riaditeľ je rád, že sestra Helena nie je len učiteľkou náboženstva, ale aj nepísanou školskou psychologičkou.

STV2, 19:15, 25.11.2008

Vláda aj o učebniciach a financovaní strán

Okrem parlamentu dnes rokuje aj vláda. Tá sa zaoberá poslaneckými návrhmi zákonov. Ministri budú diskutovať napríklad o zemepisných názvoch v učebniciach, ale aj o financovaní politických strán. No a viac priamo z Úradu vlády nám už povie Anna Vojteková.

Natočené:

Anna Vojteková, reportérka TA3: „Dobrý deň. Vláda má dnes na programe zhruba štyridsiatu bodov, no a čo sa rokovania týka, tak ministri sa dostali už do polovice. Od súhlasili návrh novely zákona o financovaní politických strán a hnutí, tento návrh vypracoval finančný výbor a svojím spôsobom je aj reakciou na kauzu darov v igelitkách a chce stransparentniť financovanie strán a hnutí. Čo sa v ňom píše. Tak predkladatelia, respektíve tí ktorí ho vypracovávali navrhujú, aby politická strana alebo hnutie mohli v hotovosti prijať dar maximálne vo výške 5 tisíc eur, čo je okolo 150 tisíc korún a môže sa tak stať len raz ročne. Zároveň v deň podpisu darovacej zmluvy musia byť osvedčené tieto podpisy a raz za štvrt' roka by mali politické strany a hnutia na svojej webovej stránke zverejňovať zoznam svojich darcov. Tak isto už kabinet prerokoval aj návrh novely zákona o súkromnej bezpečnostnej službe a o prevádzkovaní SBS-iek. Tento návrh vypracovali poslanci za Smer a za SNS a navrhujú to, aby prevádzkovatelia SBS-iek mohli podnikáť aj v inej oblasti. Zároveň ale vláda tento návrh novely zákona schválila s pripomienkami. Ministerstvo vnútra totiž odporúčalo, aby sa zo zákona nevypustilo to, aby zamestnanci SBS-iek absolvovali psychotesty. Takže toto by v tomto zá-

kone malo aj naďalej ostať. Čo však vláda zo stola zmietla a zamietla, bol návrh novely zákona z dielne SMK, školského zákona, v ktorom poslanci László Szigeti a József Berényi navrhujú aby v učebniciach pre národnostné školy sa zemepisné názvy uvádzali len v jazyku národnostnej menšiny. Toto narazilo na odpor vlády aj preto, lebo je to v rozpore so zákonom o štátnom jazyku a so zákonom o geodézii, kartografii a katastre, avšak nie je tento zákon ešte definitívne zamietnutý. Predpokladá sa, že v národnej rade k nemu budú podané pozmeňovacie návrhy a to v akej podobe prejde a či vôbec prejde, sa však dozvieme až po rokovaní parlamentu. Ešte dodám, že kabinet už tak isto prerokoval návrh, ktorý predložil minister kultúry Marek Maďarič a ten navrhoval, aby cirkvám boli doplnené, alebo teda dofinancované prostriedky na prevádzku ich ústredí. Keďže cirkvi sú financované na základe zákona a štát dáva peniaze aj na platy duchovných a čiastočne prispieva aj na prevádzku týchto ich ústredí, tak tento rok dostali cirkvi od štátu o 25 percent financií menej, ako minulý rok. Minister kultúry Marek Maďarič to chce ale koncom tohto roka ešte svojím spôsobom v úvodzovkách napraviť, alebo zmeniť a navrhuje teda, aby sa z rezervy vlády vyčlenilo na dofinancovanie týchto cirkví okolo 29 a pol milióna korún. A úplne posledná informácia ktorú mám je tá, že dnes vláda ešte bude rozhodovať o vymenovaní nového náčelníka generálneho štábu ozbrojených síl a aj o odvolaní predsedu telekomunikačného úradu. Odo mňa zatiaľ toľko.“

TA3, 12:00, 26.11.2008

Vláda poskytne cirkvám ďalších 50 miliónov

Bratislava - Cirkvi dostanú tento rok od štátu ďalších 29,6 milióna korún (983-tisíc eur). Rozhodla o tom vláda. Ministerstvo kultúry Mareka Maďariča (Smer-SD) to zdôvodnilo tým, že tento rok sa oproti vlaňajšku znížil príspevok pre cirkevné ústredia. Pôvodne schválený rozpočet pre cirkvi a náboženské spoločnosti predstavoval 992,6

milióna korún (33 miliónov eur). Na Slovensku je v súčasnosti registrovaných 18 cirkví a náboženských spoločností, štát poskytuje financie na prevádzku ich ústredí či platy duchovných. Najväčšou je rímskokatolícka cirkev, ku ktorej sa hlási podľa oficiálnych štatistík zhruba 70 percent obyvateľov Slovenska. (čtk),

Masaker v Indii:

125 mŕtvych, 329 zranených

Najmenej 125 mŕtvych a viac ako 300 zranených, taká je bilancia série teroristických útokov v indickom Bombaji. Hlavným terčom boli 2 miestne luxusné hotely, v ktorých teroristi zabíjali desiatky návštevníkov. Kým z hotela Tadž Mahál sa už polícii podarilo oslobodiť všetkých rukojemníkov, v hoteli Oberoi teroristi stále zadržávajú niekoľko desiatok civilistov. Z budov sa ozýva streľba a niektoré miestnosti sú v plameňoch.

Marcel Košta, reportér TA3: „Teroristi zaútočili v stredu večer na viac ako desiatku civilných objektov. Okrem dvoch hotelov boli terčom železničná stanica, nemocnica, kino, kaviareň či židovské kultúrne stredisko. Podľa očitých svedkov veľmi mladí útočníci boli vyzbrojení automatickými zbraňami a granátmi. Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky potvrdilo, že medzi obeťami útokov nie sú slovenskí občania.“

Telefonát:

Igor Skoček, riaditeľ tlačového odboru MZV SR: „Ministerstvo zahraničných vecí nemá informácie o zranených Slovákoch pokiaľ ide o situáciu v Bombai. Odporúčame zvážiť v týchto dňoch cestovanie do oblasti.“

*****

Marcel Košta, reportér TA3: „K celej akcii sa prihlásila doteraz neznáma militantná organizácia Dekanskí mudžahedíni. Dôvod útoku neuviedla, za prepustenie rukojemníkov však požadovala oslobodenie svojich uväznených spolubojovníkov. Podľa indického premiéra Manmohana Singha útoky pripravili zahraničné teroristické skupiny. Indické námorníctvo zadržalo v Karáci nákladnú loď, na ktorej sa pravdepodobne teroristi dostali do krajiny. Teroristické akcie ostro odsúdili všetky významné svetové organizácie, medzi inými aj Organizácia spojených národov, NATO a Európska únia. Sústrast' s utrpením indickému ľudu vyjadrili okrem iných aj pápež Benedikt XVI. či americký prezident George Bush.

Marcel Košta

TA3, 19:55, 27.11.2008